

Jaarverslag 2021 Stichting Vughts Museum

Missie en visie

Het Vughts Museum stelt zich tot doel het bevorderen van aandacht van jong en oud voor de geschiedenis en het culturele erfgoed van Vught, Cromvoirt en Helvoirt. Het museum beheert en exposeert in Ontmoetingscentrum DePetrus een collectie over de geschiedenis van de gemeente Vught, bestaande uit Helvoirt, Cromvoirt en Vught, en kunstwerken van overwegend Vughtse kunstenaars. Het museum organiseert daarnaast wisseltentoonstellingen, lezingen, rondleidingen en andere culturele activiteiten. Het museum biedt als vrijwilligersorganisatie – waar mogelijk in samenwerking met andere organisaties – een platform aan Vughtenaren en andere belangstellenden om zich bezig te houden met de geschiedenis en cultuur van en in de gemeente Vught. Het Vughts Museum is het geheugen van Vught, waar mensen terecht kunnen die iets over Vught, Cromvoirt en Helvoirt willen weten.

Ontmoetingscentrum DePetrus

Sinds april 2018 is het museum onderdeel van het Ontmoetingscentrum DePetrus in het centrum van Vught. Het Vughts Museum heeft in DePetrus een vaste tentoonstelling bestaande uit vijftientig 'museumeilanden' ofwel vitrines. Te midden van de andere bewoners loopt door de kerk een lint van vitrines en andere museale presentaties over de geschiedenis van de gemeente Vught, het culturele leven en het werk van Vughtse kunstenaars. Naast de permanente tentoonstelling krijgen specifieke onderwerpen over de Vughtse geschiedenis en cultuur extra aandacht in de drie wisseltentoonstellingen die jaarlijks worden georganiseerd.

Ook zijn er diverse andere activiteiten. Zo worden in samenwerking met de andere bewoners van DePetrus (ABZ en Bibliotheek) en de Stichting Erfgoed Vught maandelijks lezingen georganiseerd op het gebied van kunst en geschiedenis. Helaas was het Ontmoetingscentrum DePetrus in 2021 beperkt toegankelijk vanwege de Coronacrisis. Het Pietertjespad voor kinderen is wel een succes geweest, omdat het zowel buiten als binnen DePetrus heeft plaatsgevonden.

Organisatiestructuur

Tijdens de coronatijd heeft het museumbestuur niet stil gezeten. Centraal heeft de vraag gestaan hoe de structuur van het museum voor de toekomst geschikt gemaakt kon worden. Het besef is ontstaan dat het museum als vrijwilligersorganisatie in de nieuwe omgeving van DePetrus behoefte had aan herbezinning op de interne structuur. Dit proces is al in gang gezet tijdens de verhuizing van het museum van de Taalstraat naar DePetrus, en 2021 was het pilotjaar. Gezocht is naar een formule waarin vrijwilligers sterker betrokken worden bij het museum door werkgroepen meer zelfstandigheid en verantwoordelijkheid te geven. Gekozen is voor een overzichtelijke platte organisatiestructuur met een klein bestuur. De eindverantwoordelijkheid berust bij een klein, zakelijk bestuur bestaande uit vijf personen. Dit bestuur is verantwoordelijk voor het totale reilen en zeilen van de stichting Vughts Museum en onderhoudt de contacten met alle subsidiegevers, waarbij de gemeente Vught de belangrijkste partner is.

Onder verantwoordelijkheid van dit nieuwe bestuur zijn diverse werkgroepen actief op deelgebieden. Elke werkgroep heeft een voorzitter en organiseert zijn eigen taken en overleg. Werkgroepen kunnen aan het bestuur voorstellen doen voor activiteiten en projecten en stellen een eigen jaar- of projectbegroting op. De voorzitters van de werkgroepen leggen verantwoording af aan het bestuur. Het bestuur stelt jaarlijks, op basis van de input van de werkgroepen, een werkplan en begroting vast. Plannen van werkgroepen die niet in de jaarstukken zijn opgenomen dienen aan het bestuur te worden voorgelegd. Ook onvoorziene kosten en mogelijke begrotingsoverschrijdingen dienen vooraf aan het bestuur ter goedkeuring te worden voorgelegd.

De voorzitters van de werkgroepen hebben vier keer per jaar een gezamenlijk overleg met het bestuur. Daarnaast wordt er door het bestuur een aantal keren per jaar een zogenaamde 'zeepkistsessie' georganiseerd. Hiervoor worden alle vrijwilligers uitgenodigd.

Organisatie

Een groot aantal vrijwilligers houdt – onder andere via diverse werkgroepen – de organisatie van het museum draaiend. Het museum voert activiteiten zoveel mogelijk uit in interactie met haar omgeving en in nauwe samenwerking met de andere partijen die bij het Ontmoetingscentrum DePetrus betrokken zijn. Veertig vrijwilligers werken in verschillende werkgroepen aan beheer, vormgeving en de invulling van de tentoonstellingen. Veertien andere vrijwilligers helpen bij de opening van tentoonstellingen, zoals het ontvangen van gasten, uitklappen van stoelen, schenken van een drankje. Voor de ontvangst van bezoekers in het Ontmoetingscentrum die (ook) voor het museum komen, wordt dankbaar gebruik gemaakt van de diensten van de gastvrouwen en gastheren van het Ontmoetingscentrum. De vrijwilligers worden regelmatig door middel van nieuwsbrieven en bijeenkomsten bijgepraat over de ontwikkelingen binnen het museum. Op deze manier kunnen zij meedenken over het dagelijkse reilen en zeilen van het museum.

Vughths Museum | Organogram



Iedereen in het Vughths Museum draagt op vrijwillige basis bij aan het museum. De werkgroep Geschiedenis dient twee heren: het Vughths Museum en Stichting Erfgoed Vught.



VUGHTSMUSEUM

Reguliere activiteiten

Beheer en toegankelijk maken collectie

Een structurele activiteit binnen het museum is de registratie van de collectie en het ontsluiten ervan voor het publiek. Enkele vrijwilligers werken al jaren met enige regelmaat aan de registratie. Hierdoor wordt het op termijn mogelijk om de collectie van het museum ook digitaal toegankelijk te maken voor het publiek. Daarnaast wordt in werkgroepverband gewerkt aan een aantal digitale activiteiten, zoals het digitaliseren van de fotocollectie.

Promotie en communicatie

Het museum maakt dankbaar gebruik van free publicity in de lokale en regionale bladen, op Omroep Brabant, Bezoek Vught en NOVO3. Ook wordt aandacht gevraagd voor de museumactiviteiten via HelvoirtNu, Klaverblad, Brabants Dagblad, het Lantaertje en de Bossche Omroep. De werkgroep Communicatie/Merchandising verspreidt informatie via de eigen kanalen en pagina's op sociale media Facebook, LinkedIn, Twitter en Instagram, de eigen website, een nieuwe flyer en affiches. De facebookgroep 'Je bent pas Vughtenaar als...' (met meer dan 10.000 volgers) neemt veel van deze informatie over. Daarnaast heeft het museum een digitale nieuwsbrief genaamd MuseumNieuws (voorheen de Petrusbode), die ruim 600 geadresseerden ontvangen.

Externe contacten

Het Vughts Museum neemt al jarenlang deel aan een groot netwerk van musea, culturele instellingen, onderwijs en aanverwante instituten om de uitwisseling van geschiedenis en cultureel erfgoed te kunnen uitwisselen.

Kunst

De Werkgroep Kunst houdt zich bezig met de kunstcollectie van het museum en de kunstexposities in DePetrus. Ieder jaar stelt de werkgroep een tentoonstelling samen. Ieder kwartaal biedt het museum in een speciaal daarvoor bestemde kast het publiek de gelegenheid kennis te maken met het werk van een hedendaagse vormgever / kunstenaar uit de gemeente Vught. In 2021 heeft door de sluitingen wegens corona alleen Geert de Bruijn zijn werk kunnen laten zien.

Lezingen

De stichting Anders Bezig Zijn, de Bibliotheek, Stichting Erfgoed Vught en het Vughts Museum organiseren in DePetrus gezamenlijk lezingen over uiteenlopende onderwerpen op het gebied van geschiedenis, kunst en cultuur. Waar mogelijk wordt aangesloten bij lopende activiteiten in DePetrus, zoals exposities van het museum. In 2021 zijn door de Coronamaatregelen helaas veel lezingen gecancelld. Doorgegaan zijn de lezingen over Helvoirt, Molukkers in Vught, de Zuiderwaterlinie en de Van Goghs in Helvoirt.

Vughtologie

Stichting Anders Bezig Zijn, de bibliotheek, Stichting Erfgoed Vught en het Vughts Museum verzorgen gezamenlijk de cursus 'Vughtologie'. Deze beoogt 'nieuwkomers'

in Vught wegwijst te maken. Ook hier is een aantal avonden van de cursus gecancelled door Coronamaatregelen. Er is heel veel belangstelling voor deze cursus!

Rondleidingen

Het museum heeft ook in 2021 rondleidingen over de geschiedenis van Vught en Cromvoirt verzorgd. Daarnaast worden rondleidingen aangeboden door het centrum van Vught langs diverse historische plekken en gebouwen. In 2021 zijn als gevolg van Corona maar een beperkt aantal rondleidingen gegeven. Voor Koninklijke Visio De Vlasborch zijn in het Centrum van Vught aangepaste rondleidingen verzorgd en is een lezing gegeven.

Jeugd

De Werkgroep Jeugd richt zich op activiteiten voor jongeren en onderwijsinstellingen in Vught. De werkgroep heeft een route ontwikkeld voor kinderen door de vaste expositie van het museum. In Coronatijd heeft het publiek de speurtochten in het Centrum van Vught en de route op Isabella goed weten te vinden. In samenwerking met Supervlaai zijn er 75 tickets voor het Pietertjespad verkocht.

Monumentenweekend

Ieder jaar levert het museum een bijdrage aan de organisatie van de Open Monumentendag in Vught.

Onderzoeken en adviezen

Het museum heeft ook in 2021 diverse vragen van het gemeentebestuur beantwoord, onder andere over de welkomstinformatie voor burgers uit Helvoirt, de Linie van Frederik Hendrik en archeologie. Op verzoek van de gemeente Vught en archeologiebureau BAAC is samen met de Stichting Erfgoed Vught gewerkt aan een advies over de archeologische waardenkaart van Vught en Cromvoirt. Veel van die vragen komen binnen bij de werkgroep Historici over Vught en bij de subwerkgroep Tweede Wereldoorlog.

Het Vughts Museum heeft samen met Erfgoed Vught een kennismakingsgesprek gehad met de nieuwe wethouders van het college van B&W.

Ook afgelopen jaar zijn weer vragen van diverse organisaties en particulieren alsmede van de pers over de Vughtse geschiedenis beantwoord. Daarnaast werd meegewerkt aan universitaire onderzoeken, bijvoorbeeld over de herbesteding van kerken, Kamp Vught en Molukkers in Vught.

Tentoonstellingen

Ondanks de langdurige sluiting van De Petrus is het museum er in 2021 in geslaagd een wisseltentoonstelling over Helvoirt te organiseren.

Zichtbaarheid in Coronatijd

Helaas heeft het museum net als in 2020 ook in 2021 gedurende lange tijd de deuren moeten sluiten vanwege de Coronacrisis. Met wekelijkse publicaties in het Vughtse huis aan huisblad 'Het Klaverblad' beoogt het museum zichtbaar te blijven voor het Vughtse publiek. Nieuw is de introductie van de rubriek 'Even Voorstellen', die op de sociale media en de website veelvuldig verspreid worden. Deze publicaties zorgen voor enthousiaste reacties!

In 2021 is bovendien een werkgroep van vrijwilligers gestart met het schrijven van biografieën van 'Bijzondere Vughtenaren'. Deze informatie is in de Petruskerk



toegankelijk gemaakt voor het publiek. De database van biografietjes zullen in 2022 verder uitgebreid en geüpdatet worden.

Schenken en bruiklenen

Ook in 2021 zijn door diverse instellingen en particulieren objecten geschonken of in langdurige bruikleen gegeven. De Rabobank Clubsupport heeft ook het museum geholpen met een donatie. Het museum waardeert dit zeer.

Financiën

Het museum boekte in 2021 een positief resultaat van 17.782 euro. De belangrijkste verklaring hiervoor is de overdracht van de financiële middelen van de Vereniging Vrienden rond het Vughts Museum aan onze stichting zoals hieronder beschreven. Aan de opbrengstenkant zien we daarnaast een incidentele Coronabijdrage van de gemeente Vught. Aan de uitgavenkant zien we hogere tentoonstellingskosten, vooral als gevolg van noodzakelijke reparaties en aanpassingen in de permanente tentoonstelling.

Vereniging Vrienden rond het Vughts Museum

Het Vughts Museum is dankbaar voor de steun vanuit een trouwe vriendenkring. In de afgelopen jaren heeft het museum belangrijke financiële bijdragen ontvangen van de Vereniging Vrienden van het Vughts Museum. De besturen van het museum en de Vrienden hebben in 2020 de intentie uitgesproken om de organisaties samen te voegen. Dit heeft in oktober 2021 zijn beslag gekregen door ontbinding van de Vereniging en overdracht van de financiële middelen van de Vereniging aan het museum. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat de inspraak van de Vrienden over de besteding van de ingebrachte financiële middelen geborgd blijft. Deze inspraak is vastgelegd in de statuten van de Stichting Vughts Museum. Voor de bijdragen van de Vrienden wordt een aparte bankrekening aangehouden ('vriendenrekening'). Het museum organiseert jaarlijks een bijeenkomst voor de Vrienden. Daarin doet het museum aan de Vrienden een voorstel voor een financiële bijdrage voor een of meerdere projecten. Pas na goedkeuring van de Vrienden tijdens een jaarlijkse bijeenkomst kan deze bijdrage aan de vriendenrekening worden onttrokken.

Bestuur

In 2021 is de eerder voorbereide wijziging van de organisatiestructuur doorgevoerd en hebben enkele bestuurswisselingen plaatsgevonden. Frank Broeders is teruggetreden uit het bestuur. Zijn taak als penningmeester is overgenomen door Marc Turlings. Joyce Tritschler-van Os heeft de taak van Marc als secretaris overgenomen. Tineke Beekman, Ineke van Koningsbruggen, Urijan Poerink en Will Vugts zijn eveneens teruggetreden als bestuursleden, maar blijven als voorzitters van werkgroepen actief binnen het museum. In oktober heeft het museum Agnes van Balkom als nieuw bestuurslid verwelkomd, als vertegenwoordiging van Helvoirt, en heeft Saskia Heijboer het voorzitterschap overgenomen van Henk Smeets. Ook Henk Smeets blijft actief binnen het museum als voorzitter van de werkgroep Historici over Vught.

Eind 2021 bestaat het bestuur uit:
Saskia Heijboer, voorzitter
Joyce Tritschler-van Os, secretaris
Marc Turlings, penningmeester
Agnes van Balkom
Martin Hol

De bestuursleden ontvangen geen geldelijke beloning voor hun werkzaamheden.